

Til kommunerne i KKR Hovedstaden

Flere unge i erhvervsuddannelse – KKR rammepapir

Baggrund og formål

I de kommende år står kommunerne i hovedstaden over for en stor fælles udfordring. Antallet af faglærte er faldende, og efterspørgslen efter højt kvalificeret faglært arbejdskraft vil ifølge fremskrivninger stige markant. Det er ikke en udfordring, der er kommet fra den ene dag til den anden, men konsekvensen af en længere periode med stigende søgning til de gymnasiale uddannelser og faldende tilgang til erhvervsuddannelserne.

Reformen af erhvervsuddannelserne og en lang række tiltag på lokalt og nationalt niveau har over de seneste år forsøgt at vende søgningen til erhvervsuddannelserne og gøre det mere attraktivt at vælge en faglært start på arbejdslivet. Der er dog endnu ikke synlige tegn på en markant ændring.

Der er aktuelt mange interessenter, der arbejder for at understøtte, at flere unge tager en erhvervsuddannelse. For at sikre koordinering i indsatserne er der i arbejdet med rammepapiret lagt vægt på at understøtte sammenhæng mellem tiltag i KL og erhvervsskolernes aktuelle indsatser. Ligeledes skal Region Hovedstadens initiativer under den regionale vækst og udviklingsstrategi indtænkes. Særligt Rundbordsaftalen, der deler den samme målsætning med rammepapiret om, at 25 pct. af de unge skal vælge en erhvervsuddannelse efter 9. eller 10. klasse, skal der ske en koordinering i forhold til.

Erhvervsuddannelsessystemet rummer over 100 forskellige uddannelser fordelt på fire indgange. Det kan være et komplekst område for de unge, der skal vælge uddannelse, og de voksne der skal støtte dem i uddannelsesvalget.

Regeringen har formuleret en målsætning om, at andelen af elever der vælger en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse skal op på 25 pct. i 2020, og andelen skal øges til mindst 30 pct. i 2025. I 2013 valgte 19 pct. af grundskolens afgangselever en erhvervsuddannelse direkte efter 9./10. klasse (UVM), mens blot 14 pct. af eleverne i hovedstadsregionen valgte en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2016. For at nå denne målsætning, skal alle interessenter gøre en ekstraordinær indsats, det gælder kommunalbestyrelserne, folkeskolerne, UU-centrene, erhvervsskolerne, erhvervslivet og erhvervsforeninger.

Dato: 10. februar 2017

Sags ID: xx

Dok. ID: xx

E-mail: hdbec@gribskov.dk

Direkte:

Gribskov Kommune

Rådhusvej 3

3200 Helsingør

[www.kl.dk/kkr-](http://www.kl.dk/kkr-hovedstaden)

[hovedstaden](http://www.kl.dk/kkr-hovedstaden)

Side 1 af 9

Dette rammepapir fokuserer primært på gruppen af unge i folkeskoleregi der står over for at skulle vælge en ungdomsuddannelse. Fra KKR's side er der dog opmærksomhed på, at der desuden er en gruppe af "ældre" unge, som også vil være relevante at medtænke i en kommunal ambition på området. Det drejer sig eksempelvis om den gruppe af unge, som ikke har fundet fodfæste i uddannelsessystemet eller på arbejdsmarkedet og som derfor er i fare for at ende på passiv forsørgelse.

Hvordan når vi det nationale mål?

Der er som tidligere nævnt mange forskellige interessenter, der arbejder for at få flere unge til at tage en erhvervsuddannelse. KKR ønsker med dette rammepapir at opfordre interessenterne til at handle på den fælles udfordring med nedenstående indsatser:

Kommunerne

KKR Hovedstaden anbefaler, at de enkelte kommuner tager stilling til hvordan og i hvilken grad, de vil bidrage til at opfylde de nationale mål, fx ved at formulere lokale mål for andelen af unge, der skal tage en erhvervsuddannelse direkte efter folkeskolen.

Kommunerne skal bidrage til, at området får den opmærksomhed, der skal til for at skabe den nødvendige søgning til erhvervsuddannelserne. Det anbefales derfor, at alle kommuner i hovedstadsregionen inden udgangen af 2017 beslutter et mål for, hvor stor en andel af kommunens unge, der skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9./10. klasse. Dette mål beskriver ambitionsniveauet og indikerer, hvilke understøttende initiativer kommunerne skal sætte i gang. Det anbefales, at det vedtagne mål og den årlige overgangsprocent til erhvervsuddannelser offentliggøres i skolernes kvalitetsrapport.

Det er vigtigt at understrege, at der i de enkelte kommuner er store forskelle på interessen og traditionerne for at vælge en erhvervsuddannelse. Desuden spiller afstanden fra hjemmet til erhvervsskolen også en rolle. Nogle kommuner ligger i områder med mange uddannelsesinstitutioner, mens andre er afhængige af gode offentlige transportforhold. I nogle dele af hovedstadsområdet er det nemt at få en praktikplads, mens det i andre områder er vanskeligt. Det er derfor ikke ambitionen, at målet skal være det samme for hver kommune men derimod, at der fastsættes mål, som afspejler traditioner, rammer og muligheder i den enkelte kommune.

Det anbefales, at den enkelte kommune årligt drøfter målopfølgelsen i forhold til den lokale målsætning.

Folkeskolerne

KKR Hovedstaden anbefaler, at alle kommuner arbejder for at implementere en systematisk indsats i folkeskoleregi i forhold til at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse.

Dato: 10. februar 2017

Sags ID: xx
Dok. ID: xx

E-mail: hdbec@gribskov.dk
Direkte:

Gribskov Kommune
Rådhusvej 3
3200 Helsingør

www.kl.dk/kkr-hovedstaden
Side 2 af 9

Med udgangspunkt i et materiale fra erhvervsskolerne opfordres kommunerne til at arbejde for at sikre, at folkeskolens lærere i udskolingen er opdateret omkring reformer og uddannelsesveje, så de har det nødvendige kendskab til erhvervsuddannelserne. I den forbindelse kan kommuner og erhvervsskoler med fordel indgå samarbejdsaftaler for at skabe et tættere samarbejde og sikre større viden om erhvervsuddannelserne i folkeskolen.

Med folkeskolereformen er skolerne i højere grad forpligtet til at orientere sig mod det omgivende samfund. Alle kommuner skal derfor have fokus på, hvordan det lokale erhvervsliv kan spille en mere aktiv rolle i grundskolen. Det anbefales derfor, at alle kommuner udnytter de muligheder der er for at indgå partnerskaber med det lokale erhvervsliv via den åbne skole, i vejledningsaktivitet og ved erhvervspraktik for 8.- 9.kl elever

Kommunerne har gode muligheder for at sætte fokus på erhvervsuddannelserne i samarbejdet med det lokale erhvervsliv og gennem aktivering af de lokale politiske kræfter, bl.a. i forbindelse med Trepartsaftalen hvor der opfordres til at indlede et forpligtende samarbejde med erhvervsskolerne. Der er allerede nu mange gode indsatser i de enkelte kommuner, og der findes gode lokale eksempler på samarbejde på tværs af skoler, kommuner og erhvervsliv, der arbejder for denne dagsorden.

Folkeskolen har desuden et øget incitament for at inddrage erhvervsskolerne i undervisningen i forbindelse med vejledningsområdets øgede fokus på ikke uddannelsesparate elever –eksempelvis via åben skole og valgfag.

UU-centrene

På baggrund af den nye rollefordeling mellem uu-vejledere og udskolingslærere opfordrer KKR hovedstaden kommunerne til at prioritere det timeløse fag "uddannelse og job", der skal medvirke til at ruste eleverne i folkeskolen til et kvalificeret uddannelsesvalg.

UU-centrene spiller en central rolle i forhold til at samle data om de unges valg og gennemførelse af uddannelser og stille disse data til rådighed for den kommunale administration og det politiske niveau.

Med vejledningsreformen har uu-vejlederne fået en ny rolle. Deres rolle i forhold til alle elever er reduceret, så de særligt kan have fokus på de 20 procent (måltal fra regeringen), der vurderes at have et særligt vejledningsbehov – herunder de unge som vurderes ikkeuddannelsesparate.

UU-vejledernes rolle i forhold til kollektiv vejledning:

- Bidrage med information om uddannelsesparathedsvurderinger på forældremøder i 7. og 8. klasse
- At vejlede uddannelsesparate elever og deres forældre om ansvaret for selv at lave uddannelsesplaner og tilmelde sig på optagelse.dk inden 1. marts
- At vejlede om mulighed for at deltage i div. virksomhedsbesøg

Dato: 10. februar 2017

Sags ID: xx
Dok. ID: xx

E-mail: hdbec@gribsskov.
dk
Direkte:

Gribskov Kommune
Rådhusvej 3
3200 Helsingør

www.kl.dk/kkr-
hovedstaden
Side 3 af 9

- At vejlede om obligatoriske brobygningsforløb

UU-vejledernes rolle i forhold til individuel vejledning:

- Deltagelse og vejledning i forbindelse med uddannelses-parathedsvurdering
- At vejlede ikke uddannelsesparate elever

Erhvervsskolerne

KKR Hovedstaden opfordrer erhvervsskolerne til at formidle viden om erhvervsuddannelsesområdet, der gør det mere gennemskueligt, og som giver et overblik over erhvervsuddannelser, i forhold til hvor det er henholdsvis let og svært at skaffe en praktikplads. Kommunerne kan efterfølgende anvende denne viden i forbindelse med orientering og vejledning.

Erhvervsskolerne i Region Hovedstaden indgår sammen med regionen, UU13, samt en lang række kommuner i et omfattende projekt Copenhagen Skills, der nu på andet år skal sikre målrettet og enkel formidling om erhvervsuddannelserne til unge, forældre, lærere og vejledere og dermed styrke overgangen til erhvervsuddannelserne. Projektet udvides og udvikles løbende, da det er intentionen at samle flest mulige af initiativerne der er målrettet øget tilgang til erhvervsuddannelserne. Copenhagen Skills står derfor som en samlende og ligeværdig samarbejdsmodel for disse initiativer.

Erhvervsuddannelserne arbejder i forbindelse med den seneste reform med 4 overordnede mål:

- Mål 1: Flere elever skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse.
- Mål 2: Flere skal fuldføre en erhvervsuddannelse.
- Mål 3: Erhvervsuddannelserne skal udfordre alle elever, så de bliver så dygtige som muligt.
- Mål 4: Tilliden til og trivsel på erhvervsuddannelserne skal styrkes.

Med reformen af erhvervsuddannelserne er det samtidig understreget, at det er ambitionen, at få flere af de unge som i dag vælger gymnasiet til at vælge en erhvervsuddannelse – herunder en EUX. Det betyder at erhvervsskolerne har et øget incitament for at komme tættere på eleverne i folkeskolen og få mulighed for at påvirke deres valg, så flere unge for øjnene op for de muligheder, der ligger i erhvervsuddannelserne.

I den forbindelse har erhvervsskolerne også en opgave i forhold til at styrke det generelle karrierelæringsperspektiv i de fælles aktiviteter med grundskolen. Målet med at deltage i en aktivitet på en erhvervsuddannelse bør ikke udelukkende handle om, hvorvidt eleven vil vælge uddannelsen eller ej. Aktiviteterne skal i lige så høj grad sikre, at eleven går derfra og kan

Dato: 10. februar 2017

Sags ID: xx
Dok. ID: xx

E-mail: hdbec@gribskov.
dk
Direkte:

Gribskov Kommune
Rådhusvej 3
3200 Helsingør

www.kl.dk/kkr-hovedstaden
Side 4 af 9

sætte aktiviteten/besøget ind i en større sammenhæng om livsvalg. Det stiller krav til erhvervsskolerne om høj kvalitet i brobygnings- og introforløb.

Erhvervsskolerne er optaget af, hvordan man kan skabe effektive og økonomisk rentable fælles initiativer, der går på tværs af erhvervsskoler og kommuner, som kan understøtte, at alle unge får en god og opdateret præsentation af erhvervsuddannelserne og de fremtidsmuligheder en erhvervsuddannelse giver.

Da opgaven omkring uddannelsesvalg for de 80 procent unge der vurderes uddannelsesparate, nu i langt højere grad ligger hos folkeskolelærerne, er der fra erhvervsskolernes side et ønske om at sikre, at de lærere der skal forberede eleverne til deres uddannelsesvalg er opdaterede i forhold til den seneste viden om erhvervsuddannelserne.

Region Hovedstaden

KKR Hovedstaden anbefaler, at Region Hovedstaden tager ansvar for en effektiv videndeling om succesfulde indsatser i forhold til at få flere unge til at vælge og gennemføre en erhvervsuddannelse, så der bliver arbejdet videre med de gode erfaringer, der er gjort på området.

I 2016 har Region Hovedstaden sammen med centrale aktører på uddannelses-, erhvervs- og beskæftigelsesområdet afholdt rundbordssamtaler for at finde fælles løsninger der sikrer, at vi i fremtiden får flere og dygtigere faglærte i hovedstadsregionen. Der er i den forbindelse udarbejdet en rundbordsaftale, der har til hensigt at understøtte, at parterne arbejder i samme retning og udvikler tværgående og koordinerede indsatser som eksempelvis Copenhagen Skills. Det er i forlængelse heraf aftalt, at KKR Hovedstaden drøfter mulighederne for konkret udmøntning af rundbordsaftalen.

Videre proces og opfølgning

Efter godkendelse i KKR lægges der op til, at de enkelte kommuner drøfter og implementerer anbefalingerne i rammepapiret ud fra de lokale forhold. Der er i den forbindelse vedlagt et inspirationskatalog med eksempler på indsatser, som kommunerne kan arbejde videre med. Kommunerne opfordres samtidig til at være opmærksomme på de muligheder, der er i forhold til at søge midler til konkrete projekter på området via Vækstforum Hovedstaden.

Opfølgende handlinger:

- KKR tager en opfølgende temadrøftelse på området i 2018, hvor der følges op på rammepapirets anbefalinger
- KKR vil løbende følge udfordringen omkring kvalificeret faglært arbejdskraft og søgningen til erhvervsuddannelserne

Inspirationskatalog

Dato: 10. februar 2017

Sags ID: xx

Dok. ID: xx

E-mail:

hdbec@gribskov.

dk

Direkte:

Gribskov Kommune

Rådhusvej 3

3200 Helsingør

[www.kl.dk/kkr-](http://www.kl.dk/kkr-hovedstaden)

[hovedstaden](http://www.kl.dk/kkr-hovedstaden)

Side 5 af 9

Herunder følger nogle eksempler, der kan bruges til inspiration i forbindelse med kommunernes arbejde for at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse.

Copenhagen Skills

I hovedstadsregionen har erhvervsskolerne de seneste år udviklet projektet Copenhagen Skills i samarbejde med Region Hovedstaden og UU13. Copenhagen Skills er udviklet på baggrund af de gode erfaringer med tidligere (DM Skills 2015 m.fl.).

Målet med projektet er at skabe en fælles og overskuelig ramme for erhvervsskolernes udbud til grundskolerne, kendetegnet ved kvalitet og indblik i alle de muligheder en erhvervsuddannelse rummer. Projektet skal understøtte den politiske målsætning om, at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse. Gennem Copenhagen Skills ønsker Erhvervsskolerne at tale med én stemme og sikre overblik og en rød tråd i alle erhvervsskole tilbud til grundskoleelever fra 7. til og med 10.klasse.

For at sikre viden på tværs af sektoren består Copenhagen Skills af:

- 10 af de 11 erhvervsskoler i Region Hovedstaden
- UU 13
- Region Hovedstaden

Copenhagen Skills har en styregruppe samt en projektgruppe, hvor alle interessenter er repræsenteret. KKR er også repræsenteret i styregruppen. Derudover deltager hovedparten af erhvervsskoler og UU centre i en årligt tilbagevendende Messe i Bella centeret, hvor der sidste år deltog 30.000 grundskoleelever, lærere og forældre.

Young Skills

Albertslund, Gladsaxe, Herlev, Ishøj og Vallensbæk kommuner har sammen med Region Hovedstaden gennemført et treårigt projekt "Young Skills, -klædt på til erhvervsuddannelse", hvor de har afprøvet forskellige metoder til at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse. Efter de tre år havde de involverede kommuner vækst i forhold til overgang til erhvervsuddannelser, mens kommunerne i resten af landet oplevede et fald.

De afprøvede aktiviteter var:

- a) *Opbygning af netværk mellem grundskolernes udskolingslærere, erhvervsskolernes lærere og vejledere fra UU-centrene. Netværkene blev dannet, udbygget og vedligeholdt gennem årlige fælles konferencer. Formålet med netværkene er, at sikre kendskab til hinandens "verdener".*

Dato: 10. februar 2017

Sags ID: xx
Dok. ID: xx

E-mail: hdbec@gribskov.dk
Direkte:

Gribskov Kommune
Rådhusvej 3
3200 Helsingør

www.kl.dk/kkr-hovedstaden
Side 6 af 9

- b) *Rollemodelkorps bestående af unge fra erhvervsskolerne, der kan optræde på forældremøder og/eller i tematimer i udskolingen. Formålet med rollemodelkorpset er, at skabe mulighed for en ung til ung information om erhvervsuddannelserne.*
- c) *Afholdelse af grundskolens forældremøder i erhvervsskolens lokaler kombineret med en orientering om erhvervsuddannelserne. Formålet med at afholde forældremøder i erhvervsskolernes lokaler er, at invitere forældrene indenfor og give dem er førstehånds kendskab til skolernes rammer, uddannelsernes indhold og livslønnen for en faglært håndværker.*
- d) *Tæt samarbejde mellem lokale firmaer og enkelte skoler/klasser. Formålet med samarbejdet er, at give børn, unge og grundskolernes medarbejdere et større kendskab til hvilke jobmuligheder, der ligger efter en afsluttet erhvervsuddannelse.*

Dato: 10. februar 2017

Sags ID: xx
Dok. ID: xx

E-mail: hdbec@gribskov.dk
Direkte:

Gribskov Kommune
Rådhusvej 3
3200 Helsingø

www.kl.dk/kkr-hovedstaden
Side 7 af 9

Udsyn i udskolingen

I projektet "Udsyn i folkeskolen" har KL, Danmarks Lærereforening, Aarhus Universitet og University College (VIA) samarbejdet med 17 folkeskoler på tværs af landet om uddannelsesvalg og introduktion til ungdomsuddannelserne på en ny måde. Projektet handler om at betragte elevernes valg af ungdomsuddannelse som et læringsanliggende og ved deltagelse i forskellige læringsaktiviteter, har eleverne fået mulighed for at opdage, sanse, høre, opleve og mærke sig selv i forskellige situationer i og omkring ungdomsuddannelserne og arbejdslivet.

På baggrund af projektets erfaringer bliver det anbefalet, at forvaltningerne fokuserer på karrierelæring frem for karrierevalg og afsætter ressourcer til opkvalificering af lærere, så det at vælge uddannelse bliver en læringsproces med sammenhæng til de øvrige aktiviteter i folkeskolen. En af de centrale pointer er, at hvis der anvendes et nyt blik på de eksisterende uddannelsesforberedende aktiviteter, kan aktiviteterne forbedres, så de giver bedre mening for eleverne, og dermed bedre forudsætninger for at træffe et kvalificeret uddannelsesvalg. Der er i forbindelse med projektet udarbejdet et materiale med anbefalinger til implementering de enkelte kommuner.

Flere praktikpladser i kommunerne

Med den seneste 3 partsaftale er der skabt et øget incitament for de enkelte kommuner til at oprette flere praktikpladser. Kommunernes primære arbejdskraftbehov fra erhvervsuddannelserne er elever fra det merkantile område, det tekniske område samt social og sundhedsområdet, hvoraf kommunernes ansættelsesforpligtigelse på det sidstnævnte område er fastsat af en central dimensionering. KL har opfordret til, at kommunerne som arbejdsgivere på hvert enkelt område kigger nøje på, hvor der er mulighed for at oprette flere praktikpladser. Samtidig forpligtes skolerne via 3 partsaftalen til at samarbejde med virksomheder og erhvervsskoler, på samme måde som de er forpligtet til at samarbejde med de lokale kultur og fritidstilbud. Det er

derfor oplagt, at kommunerne har fokus på sig selv som arbejdsgiver og af søger, mulighederne for at oprette flere praktikpladser. I den forbindelse kan det overvejes om det er hensigtsmæssigt at indgå lokale 3 partsaftaler.

Fra partnerskaber til flere praktikpladser

For at styrke interessen for erhvervsuddannelserne blandt unge, deres forældre og grundskolelærere samt at sikre praktikpladser og beskæftigelse til de unge og ledige har en række kommuner indgået partnerskabsaftaler med erhvervsskolerne, UU, fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer.

Rationalet for partnerskaberne er, at dialog, videndeling og fælles forståelse er befordrende for et godt samarbejde og derfor muliggør et fælles forum dette. Partnerskabet sikrer koordinering af den tværgående indsats og styrker samarbejdet på området f.eks. i forhold til initiativer som understøtter reformer på folkeskole-, erhvervsuddannelses-, og beskæftigelsesområdet. Herlev Kommune har bl.a. opnået positive resultater med strategien med et højt antal af indgåede praktikpladsaftaler i kommunen.

Det bør overvejes, om partnerskabsmodellen kan udvides til at omfatte samtlige kommuner i hovedstadsregionen med det formål, at skabe flere praktikpladser og en bedre overgang til erhvervsuddannelserne.

Fra 10. klasse til erhvervsuddannelserne

Inden for den nuværende ramme af 10.klasses udbud kan de kommunale 10.klasser udbyde op til 6 ugers brobygning (jf. 10. klasse BEK §19). Desuden er kommunerne forpligtet til at udbyde EUD 10 i samarbejde med erhvervsskolerne. Muligheden for de 6 ugers brobygning benyttes dog ikke optimalt ifølge en EVA-rapport fra 2016, til trods for at der kan hæves taxameter i de uger brobygningen foregår. Øget brobygning til erhvervsuddannelser i de kommunale 10. klasser kunne derfor være et indsatsområde i den kommende rammeaftale.

Overgangstal fra 10. klasser i 2016 på f.eks. Talent 10 i Ballerup Kommune der har udliciteret deres 10. klasser til den lokale erhvervsskole, viser fine tendenser med overgangstal på over 30 % til EUD. I forlængelse heraf kan man overveje at placere de kommunale 10.klasses udbud på erhvervsskolerne i en tilsvarende model. Modellen kræver dog en vis volumen af elever og evt. en fælles ramme for at være bæredygtig. I forlængelse af KKR rammeaftalen kan flere kommuner derfor overveje et samarbejde i forhold til et samlet udbud af 10.klasse på erhvervsskolerne.

Hvad kan UU-centrene levere?

Nogle kommuner har lavet tilkøbsaftaler med UU-centrene. Disse tilkøb kan handle om følgende:

- 1) At uu-vejleder og lærer i fællesskab forbereder og gennemfører undervisningen i det timeløse fag Uddannelse og Job
- 2) At uu-vejlederen deltager i skole/hjemsamtaler om uddannelsesparathedsvurderinger

Dato: 10. februar 2017

Sags ID: xx
Dok. ID: xx

E-mail: hdbec@gribskov.dk
Direkte:

Gribskov Kommune
Rådhusvej 3
3200 Helsingør

www.kl.dk/kkr-hovedstaden
Side 8 af 9

- 3) *At UU varetager et særligt brobygningsforløb til elever i specialklasser/gruppeordninger*
- 4) *Øget opsøgende virksomhed i forhold til vejledning af 15 -24 årige*
- 5) *Udvidet vejledning til unge op til 30 år*
- 6) *Vejledning af unge i jobcenteret*

Dato: 10. februar 2017

Sags ID: xx

Dok. ID: xx

E-mail:

hdbec@gribskov.dk

dk

Direkte:

Gribskov Kommune
Rådhusvej 3
3200 Helsingør

www.kl.dk/kkr-hovedstaden

Side 9 af 9